

Brandförsvaret
Tjänsteskrivelse till Räddningsnämnden

Datum:
2025-11-12

Diarienummer:
RÄN-2025-00126

Handläggare:
Mikael Lundkvist

Lokalförsörjningsplan 2026

Förslag till beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa nämndens lokalförsörjningsplan för 2026 enligt bilaga 1, Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026.

Ärendet

Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för nämnden att planera det långsiktiga behovet av lokaler. Planeringsperioden omfattar åren 2026–2035. Planen bör revideras årligen för att dokumentet ska kunna vara ett pålitligt underlag i planeringsprocessen.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner vid Uppsala brandförsvaret.

Föredragning

Lokalförsörjningsplanen grundar sig på Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2025 samt den riskanalys som ligger till grund för programmet och på översiktsplanerna från kommunerna. Kompletterade bedömningar har gjorts angående utvecklingen av den fysiska arbetsmiljön samt förutsättningarna för en jämställd och likvärdig arbetsplats.

Lokalförsörjningsplanen 2026 är en revidering av lokalförsörjningsplanen för 2025. Större förändringar är planer på en ny brandstation i Östhammar, behov av fler logement vid Tierps brandstation, större behov av förråd för det civila försvaret och eventuellt behov av logement för utbildning av civilpliktig vid Viktoria. I bilaga 2 återfinns de förändringar som är gjorda utifrån 2025 års lokalförsörjningsplan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2025-11-12
- Bilaga 1, Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026
- Bilaga 2, Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026 med revideringar

Delges

Tierps kommun
Uppsala kommun
Östhammars kommun

Brandförsvaret

Johan Szymanski
Brandchef

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Dnr: RÄN-2025-00126

Datum: 2025-11-11

Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026

Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026	1
Inledning	2
Behovsanalys	2
Framtida behov	2
Sammanfattning lokalbehov	4
Kostnadsutveckling	4
Bilaga 1; Befolknings-, infrastruktur- och bostadsutveckling	6
Bilaga 2; Lokalresurser	7
Bilaga 3; Karta över brandstationernas placering	8
Bilaga 4; Avtalslängd och status	9
Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar	10
Bilaga 6; Processbeskrivning, förändringar i lokalbeståndet	12
Bilaga 7; Lokalernas standard	13
Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler	14
Brandstationernas och verksamhetslokalernas placering	14
Uppmärkning och skyltning och utvändig miljö	15
Skalskydd och övervakning	15
Jämställdhet	16
Fysisk arbetsmiljö	17

 VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

Postadress: Uppsala kommun, Räddningsnämnden • 753 75 Uppsala
 Telefon: 018-727 00 00 (växel) • Fax: 018-727 30 19
 E-post: raddningsnamnden@ uppsala.se
www. uppsala.se

Inledning

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden och hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet.

Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, information och rådgivning, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för nämnden att planera det långsiktiga behovet av lokaler. Planeringsperioden omfattar åren 2026 - 2035. Planen bör revideras årligen för att dokumentet ska kunna vara ett pålitligt underlag i planeringsprocessen.

Behovsanalys

Målet med denna analys är att beskriva det prognostiserade behovet av brandstationer och andra lokaler och dess utformning.

Underlag för bedömning

Analysen grundar sig på Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2025¹ samt den riskanalys² som ligger till grund för programmet och på översiktsplanerna från kommunerna. Kompletterade bedömningar har gjorts angående utvecklingen av den fysiska arbetsmiljön samt förutsättningarna för en jämställd och likvärdig arbetsplats.

Framtida behov

Utryckningsverksamhet

Viss utökning av utryckningsstyrkan planeras att göras i närtid. Vid Tierps brandstation behövs antalet logement utökas. Behov av att bygga ett skyddsrum vid Tierps brandstation behöver också utredas. Ny station i Östhammar planeras och där behöver även antal logement utökas. Antal portar vid heltidsstationer kan behövas utökas på grund av att behovet av fordon och andra resurser ökar. Omdisponering och optimering av tekniska resurser som fordon och utrustning sker kontinuerligt.

Vissa lokaler behöver ~~också~~ renoveras eller ersättas med nya lokaler inom 1-4 år, se tabell "Avtalslängd och status".

¹ Tierps, Uppsala och Östhammars kommuners handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst för 2025 enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

² Riskanalys underlag för handlingsprogram 2025

Osäkerhetsfaktorer

Vid större byggnadsprojekt och infrastrukturprojekt som södra staden i Uppsala och vid förändring i lagar och förordningar kan behovet av lokalresurser förändras.

Kontor och administrativa lokaler

Nästan all personal vid brandförsvaret arbetar i operativ verksamhet på något sätt. De flesta har någon form av jour eller beredskapstjänst antingen under hela arbetstiden eller en viss del av arbetstiden. Kontorslokalerna behöver därför vara belägna vid brandstationerna för att möjliggöra denna operativa roll som kräver omedelbar tillgång till materiel och fordon. Det totala behovet av kontorsplatser är cirka 70 och behovet bedöms inte förändras inom de närmaste åren.

Lager och förråd

Brandförsvaret har behov av lager och förråd för materiel, främst för den uttryckande verksamheten, såsom kläder, andningsutrustning, brandslang och övrig brandmateriel. Lokalerna behöver till största del vara belägna vid brandstationerna för snabb tillgänglighet och underhåll av materielen. Behovet av lager och förråd kommer att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.

Förutsättningar för övningsverksamhet

Det årliga behovet för personal som tjänstgör som rökdykare regleras i Arbetsmiljöverkets föreskrift *AFS 2007:7 Rök och kemdykning*. I föreskriften styrs antalet övningsstillfällen till minst 4 gånger per år/person. Två av dessa tillfällen måste vara med värmetillsats, vilket innebär brand med fibrösa material eller motsvarande.

Förutom rökövningar är det ett stort behov av andra räddningstjänstövningar som bland annat styrs av andra föreskrifter från Arbetsmiljöverket. Det genomförs cirka 250 övningsdagar per år vid övningsområdet Viktoria.

Övningsområde Viktoria vid Fyrislunds brandstation

Brandförsvaret utbildar kontinuerligt all rökdykande personal vid övningsfältet Viktoria. Övningsfältets framtid avgörs delvis av omkringliggande bebyggelse och på vilket sätt brandförsvaret påverkar omgivningen och miljön. Övningsfältets geografiska placering bedöms vara idealisk för brandförsvaret verksamhet. Den geografiska närheten till en brandstation ger flera mervärden och en möjlighet att öva under beredskap med minimal beredskapspåverkan. Det är en förutsättning att ha övningsfältet intill en brandstation för att kunna ha den omfattning på övningsverksamheten som är nödvändig.

En anpassning av övningsverksamheten för att minska miljöpåverkan och påverkan på verksamheter runt Viktoria pågår, men behöver på sikt förbättras ytterligare. Det finns behov av fortsatt utveckling av övningsområdet för att tillgodose behovet av utbildningar i syfte att bibehålla lagstadgad kompetens samt för att öva nya insatsmetoder och ny teknik.

Under senare år har utvecklingen på övningsfält runt om i världen gått mot gasoldrivna brandövningshus och brandövningshus med eldning med fibrösa material som har en rening av brandgaserna. Av många räddningstjänster bedöms det som nödvändigt att öva med fibrösa bränder för att förbereda personalen på ett realistiskt sätt. De fibrösa brandövningshusen kan ha efterförbränning av brandgaserna eller rening av brandgaserna

vilket ger minimal miljöpåverkan samt möjlighet att placera anläggningar i närheten av annan verksamhet. På sikt behöver alla befintliga brandövningsanläggningar vid Viktoria bytas ut mot gasolrdrivna brandövningshus eller fibrösa brandövningshus med rening av brandgaser, kostnaden för detta bedöms till mellan 20 och 30 miljoner kronor.

Behov av logement och eventuella andra lokaler kan behövas om räddningsnämnden framöver kommer utbilda civilpliktiga vid Viktoria. Staten planerar utbilda en stor mängd civilpliktiga under de kommande åren. Förfrågan finns om kommunerna kan hjälpa till med denna utbildning.

Övningsområden vid andra stationer

Det är ett ökat behov av övningsplatser vid andra brandstationer. Mindre kompletterande övningsanläggning vid de övriga brandstationerna behövs för att underlätta för beredskapsanställd personal att öva närmare sin arbetsplats och för att undvika långa resor till och från Viktoria. En övningsplats i anslutning till Tierps nya brandstation är färdigställd och ska utrustas med lämpliga övningsanläggningar. Vid Östhammars brandstation planeras en liknande övningsanläggning.

Räddningscentral

Räddningsnämnden hyr även en räddningscentral (RC90). En del av räddningscentralen hyrs ut till SOS-Alarm AB. Behovet bedöms inte förändras under perioden. Räddningscentralen behöver återställas så den uppfyller formella krav för en RC90-byggnad.

Museum

Brandförsvaret hyr en brandstation i Gamla Uppsala för museiverksamhet. Brandstation kan besökas av allmänheten efter önskemål och det hålls öppet hus vid vissa tillfällen för allmänheten. Vid diverse arrangemang i Sverige deltar brandförsvaret med veteranfordonen som är placerade i brandstationen. Verksamheten sköts främst av föreningen Röde Hanen, en kamratförening för anställda och före detta anställda vid brandförsvaret.

Sammanfattning lokalbehov

Behovet av antal lokaler för utryckningsverksamhet, kontor och administrativa lokaler, räddningscentral samt museiverksamhet bedöms i stort vara oförändrat under perioden. Viss utökning av logement, utökning av antal portar och lager och förråd bedöms behövas. Eventuellt behöver Rosendals brandstation flyttas eller en ny station byggas i och med utbyggnaden av södra staden i Uppsala. Behovet av antalet övningsplatser bedöms öka. Behovet av utveckling av befintlig övningsplats vid Viktoria bedöms nödvändigt under perioden.

Miljöanpassningar behöver tillsammans med fastighetsägaren göras i de flesta lokaler. Behovet av lager och förråd kan komma att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.

Kostnadsutveckling

Hyreskostnaderna beräknas öka på grund av behovet att ersätta äldre brandstationer med nybyggnationer och behovet av omfattande renoveringar. Anpassning till mer miljövänliga övningsanordningar och till mer jämställda lokaler medför också kostnadsökningar.

Lokalhyreskostnaden 2026 bedöms till cirka 51 miljoner kronor vilket motsvarar 18 procent av nämndens totala budget.

Bilaga 1; Befolknings-, infrastruktur- och bostadsutveckling

Varje mandatperiod antar kommunerna ett nytt handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet föregås av en riskanalys som tar hänsyn till befolknings-, infrastruktur- och bostadsutvecklingen i alla tre kommuner. Handlingsprogrammet tar även hänsyn till andra faktorer såsom förändrad lagstiftning, klimatförändringar, allmänna hotläget i samhället för att bedöma risker och dimensionera räddningstjänsten. Handlingsprogrammet som beskriver vilken kapacitet räddningstjänsten ska ha är sedan styrande för detta dokument.

Bilaga 2; Lokalresurser

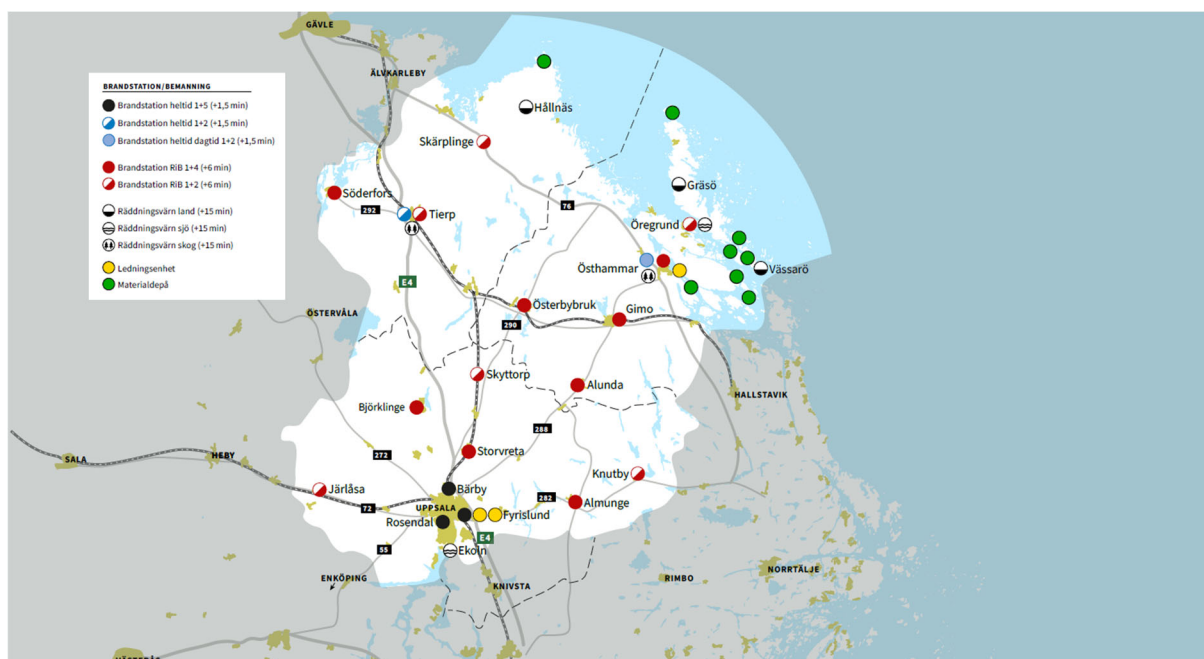
Räddningsnämnden hyr sina lokaler av den kommun där lokalen fysiskt är belägen. Det är respektive kommuns ansvar att det finns ändamålsenliga lokaler i sin egen kommun för räddningsnämndens verksamhet enligt det avtal om gemensam räddningsnämnd som Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner tecknat. Vid ett upphörande av avtalet om gemensam räddningsnämnd upphör även alla hyresavtal att gälla mellan den gemensamma nämnden och respektive kommun.

Lokalerna består till största del av brandstationer. Räddningsnämnden hyr även administrativa lokaler, ett övningsfält, ett förråd, ett brandstationsmuseum och en räddningscentral (RC90). En del av räddningscentralen hyrs ut till SOS-Alarm AB.

Förteckning av hyresobjekt/hyresavtal:

Placering	Typ	Area	Kommun
Almunge	Brandstation	536	Uppsala
Alunda	Brandstation	322	Östhammar
Björklinge	Brandstation	332	Uppsala
Bärby	Brandstation		
	Kontor	2 304	Uppsala
Fyrislund	Brandstation		
	Kontor		
	Övningsfält		
	Kontor		
	Räddningscentral	7 228	Uppsala
Gamla Uppsala	Brandstationsmuseum	194	Uppsala
Gimo	Brandstation	431	Östhammar
Gräsö	Brandstation	150	Östhammar
Hållnäs	Brandstation	200	Tierp
Järlåsa	Brandstation	325	Uppsala
Knutby	Brandstation	316	Uppsala
	Brandstation		
Rosendal	Kontor	3 186	Uppsala
Skyttorp	Brandstation	253	Uppsala
Skärplinge	Brandstation	cirka 540	Tierp
Storvreta	Brandstation	325	Uppsala
Söderfors	Brandstation	605	Tierp
	Brandstation		
Tierp	Kontor	1 788	Tierp
Vänge	Förråd	1 490	Uppsala
Öregrund	Brandstation	240	Östhammar
Österbybruk	Brandstation	496	Östhammar
	Brandstation		
Östhammar	Kontor	1 445	Östhammar
Summa kvm		22 400	

Bilaga 3; Karta över brandstationernas placering

Totalt hyrs 17 brandstationer. Tre brandstationer har heltidspersonal, två stationer har både heltidspersonal och RiB-anställd personal och 12 har RiB-anställd personal.

Kapaciteten av antal kontorsarbetsplatser bedöms till 74 i lokalerna belägna i Tierp, Uppsala och Östhammars tätorter. Arbetsplatserna används av brandförsvarets administration, förebyggande verksamhet, räddningstjänstverksamhet och av servicepersonal.

Bilaga 4; Avtalslängd och status

Placering	Typ	Avtal löper ut	Förlängs sedan med	Status 1-3	Kommun
Almunge	Brandstation	2039-12-31	3 år	1	Uppsala
Alunda	Brandstation	2026-12-31	3 år	1	Östhammar
Björklinge	Brandstation	2027-12-31	3 år	2	Uppsala
Bärby	Brandstation	2028-12-31	3 år	1	Uppsala
Fyrislund	Brandstation			1	
	Rökskyddsverkstad			3	
	Viktoria Kontor			1	
	Övningsfält:	2028-12-31	3 år		Uppsala
	Personalutr.			3	
	Serviceutr.			3	
	Verkstad			3	
	Räddningscentral			1	
Gamla Uppsala	Brandstations-museum	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Gimo	Brandstation	2026-12-31	3 år	1	Östhammar
Hållnäs	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Gräsö	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar
Järlåsa	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Knutby	Brandstation	2027-12-31	3 år	3	Uppsala
Rosendal	Brandstation	2028-12-31	3 år	1	Uppsala
Skyttorp	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Skärplinge	Brandstation	2050-12-31	3 år	1	Tierp
Storvreta	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Söderfors	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Tierp	Brandstation	2044-02-28	5 år	1	Tierp
Vänge	Förråd	-	-	2	Uppsala
Öregrund	Brandstation	2026-12-31	3 år	2	Östhammar
Österbybruk	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar
Östhammar	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar

Status:

1 God status. Inga större renoveringar behövs inom 15 år.

2 Medelgod status. Större renoveringar/ny station behövs från 5 till 15 år.

3 Dålig status. Större renoveringar/ny station behövs från 0 till 4 år.

Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar

Östhammars brandstation

Ägarsamrådet har beslutat att finansiera en ny brandstation i Östhammar från och med 2030. Brandstationen planeras bli ungefär lika som Tierps brandstation med ett tillhörande övningsfält. En slangtvätt, en mindre fordonsverkstad och en rökskyddsverkstad ska finnas på stationen.

Knutby brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna under 2021. Planeringsprocessen startade under 2021 och ny station beräknas vara klar 2028.

Skärplinge brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2021. Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2025.

Söderfors brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2021. Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2027

Österbybruk brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2024. Planeringsprocessen startades under 2025 och ny station beräknas vara klar 2028.

Björklinge brandstation

Renovering och utbyggnad. Förstudie startad och beräknas vara klar Q1 2026.

Fyrislunds brandstation, övningsområde

Anpassning av personallokaler, nya lokaler i iordningsställs i huvudbyggnaden. Beräknas vara klart under 2025.

Anpassning av övningsanläggningar för att kunna utföra miljövänligare brandövningar. Beräknas var klart under 2027. Fordonsverkstaden behöver flyttas och moderniseras, beräknas vara klart 2029.

Utbyggnaden av södra staden i Uppsala

I och med den planerade utbyggnaden av södra staden i Uppsala ser nämnden över hur den kan säkerställa räddningstjänsten i området. Det kan innebära en ny brandstation, flytt av någon brandstation och en utökning av räddningstjänstpersonal.

[illegible][illegible]

Bilaga 6; Processbeskrivning, förändringar i lokalbeståndet

Planeringsprocessen

Brandförsvaret långsiktiga planering utgår huvudsakligen från de tre kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst och kommunernas befolkningsprognoser.

Vid behov av att ersätta befintliga brandstationer, utökning av antalet brandstationer eller omfattande renoveringar skriver de tre ingående kommunerna ett tilläggsavtal till samarbetsavtalet där det framgår bedömd investeringskostnad, ökad hyreskostnad och hur hyreskostnaden ska fördelas mellan kommunerna. Kommunerna har valt att behålla den kostnadsfördelning som ligger i samarbetsavtalet för de kommande hyresökningar för planerade nybyggnationer. Det för att få en enkel hantering av kostnadsfördelningen och att det över tid blir en tillräcklig rättvis kostnadsfördelning mellan kommunerna. Vid nybyggnation eller större renovering ansvarar den kommun där brandstationen är belägen i för själva investeringen och handläggningen av nybyggnationen/renoveringen.

Genomförandeprocessen

Processen för genomförande av ny-, om- och tillbyggnadsprojekt delas upp i tre skeden: utredningsskede, beslutsskede och genomförandeskede. Utredningsskedet avslutas med beslut i räddningsnämnden om behovet av ny-, om- eller tillbyggnad.

Vid behov av ny-, om- eller tillbyggnad till större belopp föreslår räddningsnämnden de tre ingående kommunerna att besluta om ny-, om- eller tillbyggnaden. Beslutsskedet avslutas med beslut i de tre kommunerna genom att kommunerna tecknar ett tilläggsavtal.

Genomförandeskedet ansvarar sedan den kommun där lokalen är fysiskt belägen i för, med bistånd av brandförsvaret.

Bilaga 7; Lokalernas standard

Vissa lokaler bedöms behöva underhållas eller ersättas med nya lokaler inom 1-4 år, se tabell "Avtalslängd och status".

Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler

Huvudprincipen är att lokalerna ska underlätta för personalen att utföra sina arbetsuppgifter.

Vid ombyggnad, nybyggnad och övriga anpassningar av fastigheter där brandförsvaret bedriver verksamhet gäller, förutom gällande lag- och myndighetskrav, följande övergripande inriktningar:

- Brandstationerna ska vara anpassade till återuppbyggnaden av det civila försvaret och ska kunna fungera under höjd beredskap och krig. Bland annat behöver det fysiska skyddet och drivemedelslager beaktas.
- Det är att föredra att kommunkoncernerna är ägare till brandstationerna ur ett beredskapsperspektiv.
- Alla brandstationer ska ha reservkraft, vid nybyggnation ska det vara stationära aggregat. I befintliga stationer ska de kompletteras med stationära aggregat så fort som möjligt utifrån bedömd livslängd och lokala förutsättningar. Stationerna ska kunna värmas upp även vid elavbrott och vid bortfall av fjärrvärme.
- Möjligheten till samverkan med andra myndigheter och annan offentlig verksamhet ska beaktas vid alla ny/om och tillbyggnationer.
- Brandstationerna ska endast dimensioneras för att tillgodose verksamhetens krav och behov.
- Lokalerna ska utformas så de främjar mångfald och en jämställd arbetsplats.
- En bra arbetsmiljö som minimerar risk för arbetsskador och ohälsa.
- Minimera lokalytorna och byggkostnaderna.
- Stationerna ska i möjligaste mån byggas så att framtida expansion är möjlig, till exempel med en till port.
- Den fysiska placeringen ska bedömas utifrån nuvarande infrastruktur och hur kommunerna planerar sin infrastruktur i översiktsplanerna.
- Vid nybyggnation ska brandstationer ha egen brunn för vattenförsörjning som komplement till kommunalt vatten.
- Vid nybyggnation ska brandstationer ha solceller, på befintliga stationer ska det om möjligt installeras solceller.
- Kyla (förmåga att hålla en temperatur på cirka 20 grader oavsett utetemperatur) ska finnas på alla nybyggda brandstationer. Befintliga lokaler bör ses över och anpassas så att en temperatur på cirka 20 grader oavsett utetemperatur uppnås.

Brandstationernas och verksamhetslokalernas placering

RIB-stationers placering avgörs av riskbild, anspänningstid samt rekryteringsmöjligheter.

Heltidsstationernas placering avgörs primärt av riskbild.

Kontorslokalerna behöver vara belägna vid brandstationerna för att möjliggöra den operativa roll som de flesta anställda har och som kräver omedelbar tillgång till materiel och fordon.

Lokaler avsedda för förråd och utryckningsmateriel behöver till största del vara belägna vid brandstationerna för snabb tillgänglighet och underhåll av materielen.

Uppmärkning och skyltning och utvändig miljö

Skyltning

Brandstationerna ska utmärkas med brandförsvarets logga (bakgrundsbelyst brandkårsstjärna på röd botten), och samt separat skylt med texten "BRANDSTATION" och med ortsnamn.

Flaggor

Flaggstång ska finnas på heltidsstationer och flaggning görs normalt med brandförsvarets flagga som är utformad med brandförsvarets stjärna på röd botten
På RIB-stationer ska det inte finnas flaggstänger.

Trafikreglering

Rödljus för trafikreglering av utryckningsutfart ska finnas där behov föreligger och bedöms från fall till fall. Trafikregleringen sker normalt med manuell knapptryckning (drag i snöre) eller liknande. Tidsintervall bedöms för varje enskild plats.

Parkeringsplatser

Parkeringsmöjligheter ska finnas uppmärkt för besökande samt personal. Elplintar för motorvärmare ska finnas och elplintar för laddning av elbilar ska eftersträvas.

Skalskydd och övervakning

Skyddsklass

Så hög skyddsklass som möjligt utifrån de lokala förutsättningarna.

Inbrottslarm

Alla brandstationerna ska förses med inbrottslarm.

Inpasseringssystem

Inpassering med personlig tagg på samtliga stationer.

Entré

Stängd med ringklocka.

Stängsel

Behov av stängsel avgörs från fall till fall.

Automatiskt brandlarm

Det ska finnas automatiskt brandlarm kopplat till SOS AB på alla brandstationer.

Bevakning

Olika sorters bevakning såsom till exempel kamerabevakning bör utredas för alla lokaler och införas där det är motiverat utifrån riskbedömningen.

Jämställdhet

Att öka jämställdhet och mångfald har i många år varit en målsättning för brandförsvaret. Antalet anställda kvinnor ökar inom brandförsvaret och förutspås öka. Likvärdiga förutsättningar för kvinnor och män är en självklarhet och ska prioriteras. Principen för fysisk planering är att det ska vara likvärdiga förutsättningar för alla.

Toaletter

Samtliga toaletter ska vara tillgängliga för alla (könsneutrala) förutom toaletter i dam- och herromklädningsrum. Det ska finnas nödvändig utrustning för personlig hygien på alla könsneutrala toaletter.

Omklädningsrum och dusch

Följande prioritetsordning ska gälla för dusch- och omklädningsrum. Vid ombyggnad i befintliga lokaler ska prioriteringen ske utifrån en ekonomisk rimlighetsbedömning.

1. Könsneutrala dusch- och omklädningsrum där ombyte och dusch sker i individuella bås.
2. Dam- och herromklädningsvägg i vägg med överhörning mellan rummen.
3. Helt separata omklädningsrum med likvärdig standard för dam och herr.

Skåp för kläder ska finnas i separata utrymmen, gemensamma utrymmen eller i omklädningsrum.

Bastu

Där förutsättningar finns inom befintliga lokaler ska det finnas bastu för värmeträning och rengöring. Gemensam bastu för kvinnor och män kan förekomma men lokala förhållningsregler ska finnas. Ingång till gemensam bastu ska ske från gemensamt utrymme alternativt från både kvinnor och mäns omklädningsrum.

Fysisk arbetsmiljö

Forskning visar att gruppen brandmän löper ökad risk att drabbas av allvarliga sjukdomar i jämförelse med den övriga befolkningen. Brandmän och servicepersonal utsätts för obekanta kemiska föreningar i samband med bränder vilket också gör att kläder och utrustning blir kontaminerade. Anpassningar av tvättmöjligheter för kläder och materiel kan tillsammans med nya rutiner minska riskerna. Samtliga brandstationer med heltidsanställd personal har möjligheten till separat hantering av kontaminerade larmställ. För stationer med beredskapspersonal ska som huvudregel larmställ tvättas på stationen alternativt hänvisas larmställstvätt till någon heltidsstation. För att förbättra arbetsmiljön behöver lokalerna kontinuerligt anpassas när ny förbättrad teknik finns för hantering av utrustning och materiel som exempelvis slang och rökskydd.

För den fysiska arbetsmiljön eftersträvas alltid att följa de standarder/krav/normer som gäller för arbetslivet. Avgasutsug eller motsvarande anordning för fordon ska finnas i vagnhall, av modell plåtkåpor, om inte fordon föranleder andra lösningar.

Temperatur

En så jämn innetemperatur som möjligt eftersträvas i våra lokaler, oavsett årstid. Riktmärke är en minitemperatur på 20 grader C och maxtemperatur på 25 grader C för lokaler med stadigvarande vistelse. Periodvisa temperaturavvikelser kan accepteras.

Tvättstugor för kläder

Som utgångspunkt gäller konceptet Friska Brandmän. Konceptet är lika viktigt för servicepersonal som för uttryckande personal. I dagsläget arbetas det för att heltidsstationerna ska ha tillgång till barriärtvättmaskiner, med separata utrymmen för smutsig respektive ren tvätt. På RiB-stationerna ska det finnas traditionell tvättstuga och som huvudregel även tvätt och tork för larmställ. Larmställ i reserv ska finnas på RiB och heltid.

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Dnr: RÄN-2025-00126

Datum: 2025-11-11

Med ändringar/tillägg i röd text och borttag överstruket utifrån lokalförsörjningsplan 2025.

Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026

Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2026	1
Inledning	2
Behovsanalys	2
Framtida behov	2
Sammanfattning lokalbehov	4
Kostnadsutveckling	4
Bilaga 1; Befolknings-, infrastruktur- och bostadsutveckling	6
Bilaga 2; Lokalresurser	7
Bilaga 3; Karta över brandstationernas placering	8
Bilaga 4; Avtalslängd och status	9
Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar	10
Bilaga 6; Processbeskrivning, förändringar i lokalbeståndet	13
Bilaga 7; Lokalernas standard	14
Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler	15
Brandstationernas och verksamhetslokalernas placering	15
Uppmärkning och skyltning och utvändig miljö	16
Skalskydd och övervakning	16
Jämställdhet	17
Fysisk arbetsmiljö	18

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

Postadress: Uppsala kommun, Räddningsnämnden • 753 75 Uppsala
 Telefon: 018-727 00 00 (växel) • Fax: 018-727 30 19
 E-post: raddningsnamnden@ uppsala.se
www. uppsala.se

Inledning

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden och hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet.

Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, information och rådgivning, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för nämnden att planera det långsiktiga behovet av lokaler. Planeringsperioden omfattar åren 2026 - 2035. Planen bör revideras årligen för att dokumentet ska kunna vara ett pålitligt underlag i planeringsprocessen.

Behovsanalys

Målet med denna analys är att beskriva det prognostiserade behovet av brandstationer och andra lokaler och dess utformning.

Underlag för bedömning

Analysen grundar sig på Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2025¹ samt den riskanalys² som ligger till grund för programmet och på översiktsplanerna från kommunerna. Kompletterade bedömningar har gjorts angående utvecklingen av den fysiska arbetsmiljön samt förutsättningarna för en jämställd och likvärdig arbetsplats.

Framtida behov

Utryckningsverksamhet

Viss utökning av utryckningsstyrkan planeras att göras i närtid. **Vid Tierps brandstation behövs antalet logement utökas. Behov av att bygga ett skyddsrum vid Tierps brandstation behöver också utredas. Ny station i Östhammar planeras och där behöver även antal logement utökas. Antal portar vid heltidsstationer kan behövas utökas på grund av att behovet av fordon och andra resurser ökar.** Omdisponering och optimering av tekniska resurser som fordon och utrustning sker kontinuerligt.

~~Dagens lokalresurser avseende placering och storlek motsvarar behovet utifrån gällande handlingsprogram för räddningstjänst.~~ Vissa lokaler behöver dock renoveras eller ersättas med nya lokaler inom 1-4 år, se tabell "Avtalslängd och status".

¹ Tierps, Uppsala och Östhammars kommuners handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst för 2025 enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

² Riskanalys underlag för handlingsprogram 2025

Osäkerhetsfaktorer

Vid större byggnadsprojekt och infrastrukturprojekt som södra staden i Uppsala och vid förändring i lagar och förordningar kan behovet av lokalresurser förändras.

Kontor och administrativa lokaler

Nästan all personal vid brandförsvaret arbetar i operativ verksamhet på något sätt. De flesta har någon form av jour eller beredskapstjänst antingen under hela arbetstiden eller en viss del av arbetstiden. Kontorslokalerna behöver därför vara belägna vid brandstationerna för att möjliggöra denna operativa roll som kräver omedelbar tillgång till materiel och fordon. Det totala behovet av kontorsplatser är cirka 70 och behovet bedöms inte förändras inom de närmaste åren.

Lager och förråd

Brandförsvaret har behov av lager och förråd för materiel, främst för den uttryckande verksamheten, såsom kläder, andningsutrustning, brandslang och övrig brandmateriel. Lokalerna behöver till största del vara belägna vid brandstationerna för snabb tillgänglighet och underhåll av materielen. Behovet av lager och förråd kommer att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.

Förutsättningar för övningsverksamhet

Det årliga behovet för personal som tjänstgör som rökdykare regleras i Arbetsmiljöverkets föreskrift *AFS 2007:7 Rök och kemdykning*. I föreskriften styrs antalet övningsstillfällen till minst 4 gånger per år/person. Två av dessa tillfällen måste vara med värmetillsats, vilket innebär brand med fibrösa material eller motsvarande.

Förutom rökövningar är det ett stort behov av andra räddningstjänstövningar som bland annat styrs av andra föreskrifter från Arbetsmiljöverket. Det genomförs cirka 250 övningsdagar per år vid övningsområdet Viktoria.

Övningsområde Viktoria vid Fyrislunds brandstation

Brandförsvaret utbildar kontinuerligt all rökdykande personal vid övningsfältet Viktoria. Övningsfältets framtid avgörs delvis av omkringliggande bebyggelse och på vilket sätt brandförsvaret påverkar omgivningen och miljön. Övningsfältets geografiska placering bedöms vara idealisk för brandförsvaret verksamhet. Den geografiska närheten till en brandstation ger flera mervärden och en möjlighet att öva under beredskap med minimal beredskapspåverkan. Det är en förutsättning att ha övningsfältet intill en brandstation för att kunna ha den omfattning på övningsverksamheten som är nödvändig.

En anpassning av övningsverksamheten för att minska miljöpåverkan och påverkan på verksamheter runt Viktoria pågår, men behöver på sikt förbättras ytterligare. Det finns behov av fortsatt utveckling av övningsområdet för att tillgodose behovet av utbildningar i syfte att bibehålla lagstadgad kompetens samt för att öva nya insatsmetoder och ny teknik.

Under senare år har utvecklingen på övningsfält runt om i världen gått mot gasoldrivna brandövningshus och brandövningshus med eldning med fibrösa material som har en rening av brandgaserna. Av många räddningstjänster bedöms det som nödvändigt att öva med fibrösa bränder för att förbereda personalen på ett realistiskt sätt. De fibrösa brandövningshusen kan ha efterförbränning av brandgaserna eller rening av brandgaserna

vilket ger minimal miljöpåverkan samt möjlighet att placera anläggningar i närheten av annan verksamhet. På sikt behöver alla befintliga brandövningsanläggningar vid Viktoria bytas ut mot gasolrdrivna brandövningshus eller fibrösa brandövningshus med rening av brandgaser, kostnaden för detta bedöms till mellan 20 och 30 miljoner kronor.

Behov av logement och eventuella andra lokaler kan behövas om räddningsnämnden framöver kommer utbilda civilpliktiga vid Viktoria. Staten planerar utbilda en stor mängd civilpliktiga under de kommande åren. Förfrågan finns om kommunerna kan hjälpa till med denna utbildning.

Övningsområden vid andra stationer

Det är ett ökat behov av övningsplatser vid andra brandstationer. Mindre kompletterande övningsanläggning vid de övriga brandstationerna behövs för att underlätta för beredskapsanställd personal att öva närmare sin arbetsplats och för att undvika långa resor till och från Viktoria. En övningsplats i anslutning till Tierps nya brandstation är färdigställd och ska utrustas med lämpliga övningsanläggningar. Vid Östhammars brandstation planeras en liknande övningsanläggning.

Räddningscentral

Räddningsnämnden hyr även en räddningscentral (RC90). En del av räddningscentralen hyrs ut till SOS-Alarm AB. Behovet bedöms inte förändras under perioden. Räddningscentralen behöver återställas så den uppfyller formella krav för en RC90-byggnad.

Museum

Brandförsvaret hyr en brandstation i Gamla Uppsala för museiverksamhet. Brandstation kan besökas av allmänheten efter önskemål och det hålls öppet hus vid vissa tillfällen för allmänheten. Vid diverse arrangemang i Sverige deltar brandförsvaret med veteranfordonen som är placerade i brandstationen. Verksamheten sköts främst av föreningen Röde Hanen, en kamratförening för anställda och före detta anställda vid brandförsvaret.

Sammanfattning lokalbehov

Behovet av antal lokaler för utryckningsverksamhet, kontor och administrativa lokaler, räddningscentral samt museiverksamhet bedöms i stort vara oförändrat under perioden.

Viss utökning av logement, utökning av antal portar och lager och förråd bedöms behövas.

Eventuellt behöver Rosendals brandstation flyttas eller en ny station byggas i och med utbyggnaden av södra staden i Uppsala. Behovet av antalet övningsplatser bedöms öka. Behovet av utveckling av befintlig övningsplats vid Viktoria bedöms nödvändigt under perioden.

Miljöanpassningar behöver tillsammans med fastighetsägaren göras i de flesta lokaler.

Behovet av lager och förråd kan komma att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.

Kostnadsutveckling

Hyreskostnaderna beräknas öka på grund av behovet att ersätta äldre brandstationer med nybyggnationer och behovet av omfattande renoveringar. Anpassning till mer miljövänliga övningsanordningar och till mer jämställda lokaler medför också kostnadsökningar.

Lokalhyreskostnaden ~~2025~~ 2026 bedöms till cirka ~~48~~ 51 miljoner kronor vilket motsvarar ~~17~~ 18 procent av nämndens totala budget.

Bilaga 1; Befolknings-, infrastruktur- och bostadsutveckling

Varje mandatperiod antar kommunerna ett nytt handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet föregås av en riskanalys som tar hänsyn till befolknings-, infrastruktur- och bostadsutvecklingen i alla tre kommuner. Handlingsprogrammet tar även hänsyn till andra faktorer såsom förändrad lagstiftning, klimatförändringar, allmänna hotläget i samhället för att bedöma risker och dimensionera räddningstjänsten. Handlingsprogrammet som beskriver vilken kapacitet räddningstjänsten ska ha är sedan styrande för detta dokument.

Bilaga 2; Lokalresurser

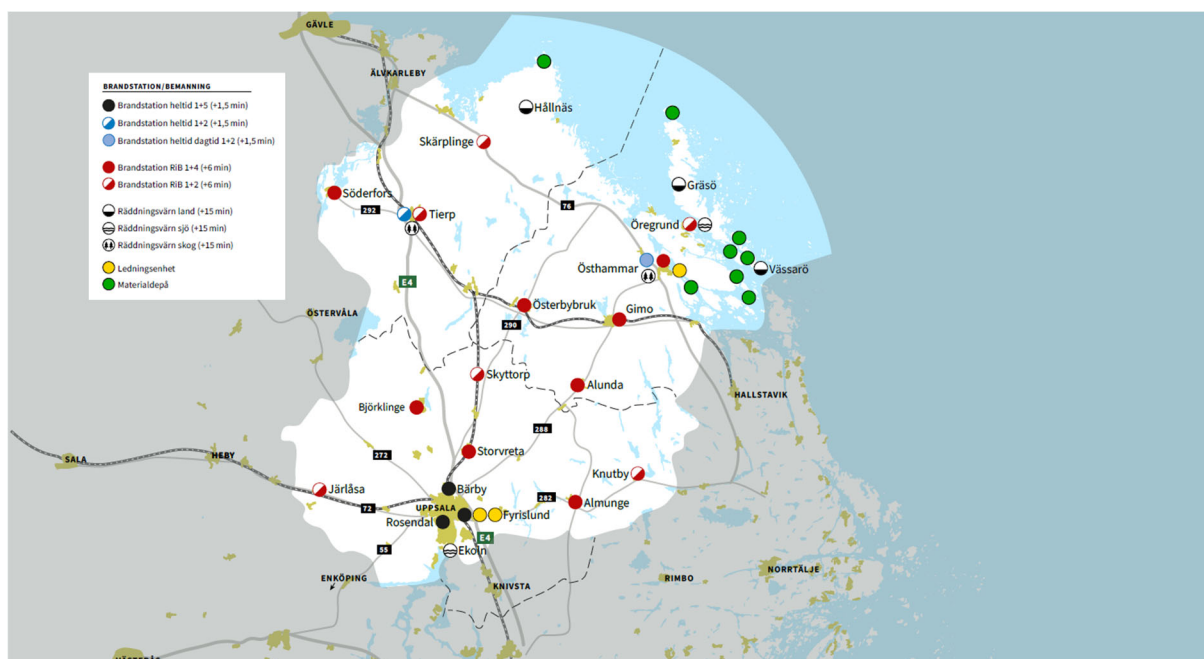
Räddningsnämnden hyr sina lokaler av den kommun där lokalen fysiskt är belägen. Det är respektive kommuns ansvar att det finns ändamålsenliga lokaler i sin egen kommun för räddningsnämndens verksamhet enligt det avtal om gemensam räddningsnämnd som Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner tecknat. Vid ett upphörande av avtalet om gemensam räddningsnämnd upphör även alla hyresavtal att gälla mellan den gemensamma nämnden och respektive kommun.

Lokalerna består till största del av brandstationer. Räddningsnämnden hyr även administrativa lokaler, ett övningsfält, ett förråd, ett brandstationsmuseum och en räddningscentral (RC90). En del av räddningscentralen hyrs ut till SOS-Alarm AB.

Förteckning av hyresobjekt/hyresavtal:

Placering	Typ	Area	Kommun
Almunge	Brandstation	536	Uppsala
Alunda	Brandstation	322	Östhammar
Björklinge	Brandstation	332	Uppsala
Bärby	Brandstation		
	Kontor	2 304	Uppsala
Fyrislund	Brandstation		
	Kontor		
	Övningsfält		
	Kontor		
	Räddningscentral	7 228	Uppsala
Gamla Uppsala	Brandstationsmuseum	194	Uppsala
Gimo	Brandstation	431	Östhammar
Gräsö	Brandstation	150	Östhammar
Hållnäs	Brandstation	200	Tierp
Järlåsa	Brandstation	325	Uppsala
Knutby	Brandstation	316	Uppsala
	Brandstation		
Rosendal	Kontor	3 186	Uppsala
Skyttorp	Brandstation	253	Uppsala
Skärplinge	Brandstation	cirka 540	Tierp
Storvreta	Brandstation	325	Uppsala
Söderfors	Brandstation	605	Tierp
	Brandstation		
Tierp	Kontor	1 788	Tierp
Vänge	Förråd	1 490	Uppsala
Öregrund	Brandstation	240	Östhammar
Österbybruk	Brandstation	496	Östhammar
	Brandstation		
Östhammar	Kontor	1 445	Östhammar
Summa kvm		22 400	

Bilaga 3; Karta över brandstationernas placering

Totalt hyrs 17 brandstationer. Tre brandstationer har heltidspersonal, två stationer har både heltidspersonal och RiB-anställd personal och 12 har RiB-anställd personal.

Kapaciteten av antal kontorsarbetsplatser bedöms till 74 i lokalerna belägna i Tierp, Uppsala och Östhammars tätorter. Arbetsplatserna används av brandförsvarets administration, förebyggande verksamhet, räddningstjänstverksamhet och av servicepersonal.

Bilaga 4; Avtalslängd och status

Placering	Typ	Avtal löper ut	Förlängs sedan med	Status 1-3	Kommun
Almunge	Brandstation	2039-12-31	3 år	1	Uppsala
Alunda	Brandstation	2026-12-31	3 år	1	Östhammar
Björklinge	Brandstation	2027-12-31	3 år	2	Uppsala
Bärby	Brandstation	2028-12-31	3 år	1	Uppsala
Fyrislund	Brandstation			1	
	Rökskyddsverkstad			3	
	Viktoria Kontor			1	
	Övningsfält:	2028-12-31	3 år		Uppsala
	Personalutr.			3	
	Serviceutr.			3	
	Verkstad			3	
	Räddningscentral			1	
Gamla Uppsala	Brandstations-museum	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Gimo	Brandstation	2026-12-31	3 år	1	Östhammar
Hållnäs	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Gräsö	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar
Järlåsa	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Knutby	Brandstation	2027-12-31	3 år	3	Uppsala
Rosendal	Brandstation	2028-12-31	3 år	1	Uppsala
Skyttorp	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Skärplinge	Brandstation	2050-12-31	3 år	1	Tierp
Storvreta	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Söderfors	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Tierp	Brandstation	2044-02-28	5 år	1	Tierp
Vänge	Förråd	-	-	2	Uppsala
Öregrund	Brandstation	2026-12-31	3 år	2	Östhammar
Österbybruk	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar
Östhammar	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar

Status:

1 God status. Inga större renoveringar behövs inom 15 år.

2 Medelgod status. Större renoveringar/ny station behövs från 5 till 15 år.

3 Dålig status. Större renoveringar/ny station behövs från 0 till 4 år.

Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar

Östhammars brandstation

Östhammars kommun planerar att eventuellt sälja fastigheten till en extern ägare. Antingen så bygger sedan Östhammars kommun en ny brandstation eller så får brandförsvaret fortsatt hyra befintlig brandstation av en extern ägare. Ur ett verksamhetsperspektiv är det bästa att bygga en ny brandstation med en annan placering. Ombyggnationer och renoveringar i befintlig station blir antagligen kostsamt samtidigt som det inte går att få en optimal lösning.

Ägarsamrådet har beslutat att finansiera en ny brandstation i Östhammar från och med 2030. Brandstationen planeras bli ungefär lika som Tierps brandstation med ett tillhörande övningsfält. En slangtvätt, en mindre fordonsverkstad och en rökskyddsverkstad ska finnas på stationen.

Knutby brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna under 2021. Planeringsprocessen startade under 2021 och ny station beräknas vara klar 2027 ~~2028~~.

Skärplinge brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2021. Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2025.

Söderfors brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2021. Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar ~~2027~~ 2026.

Österbybruk brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2024. Planeringsprocessen startades under 2025 och ny station beräknas vara klar 2028.

Björklunge brandstation

Renovering och utbyggnad. Förstudie startad och beräknas vara klar ~~Q1 2026~~ ~~Q2 2025~~.

Fyrislunds brandstation, övningsområde

Anpassning av personallokaler, nya lokaler i iordningsställs i huvudbyggnaden. Beräknas vara klart under 2025.

Anpassning av övningsanläggningar för att kunna utföra miljövänligare brandövningar. Beräknas var klart under 2027. Fordonsverkstaden behöver flyttas och moderniseras, beräknas vara klart 2029.

Utbyggnaden av södra staden i Uppsala

I och med den planerade utbyggnaden av södra staden i Uppsala ser nämnden över hur den kan säkerställa räddningstjänsten i området. Det kan innebära en ny brandstation, flytt av någon brandstation och en utökning av räddningstjänstpersonal.

Investeringsbedömning										
	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2033	2034	2035	2036
Belopp i miljoner kronor										
Tierp kommunkoncern	40			10						
Uppsala kommunkoncern			40	20		40	40			
Östhammar kommunkoncern	8	40			110		40		40	
Delsumma	48	40	40	30	110	40	80	0	40	0
Verksamhetsnära investering			30							
Delsumma			30							
Totalsumma	48	40	70	30	100	40	80	0	40	0

[illegible][illegible]

Bilaga 6; Processbeskrivning, förändringar i lokalbeståndet

Planeringsprocessen

Brandförsvaret långsiktiga planering utgår huvudsakligen från de tre kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst och kommunernas befolkningsprognoser.

Vid behov av att ersätta befintliga brandstationer, utökning av antalet brandstationer eller omfattande renoveringar skriver de tre ingående kommunerna ett tilläggsavtal till samarbetsavtalet där det framgår bedömd investeringskostnad, ökad hyreskostnad och hur hyreskostnaden ska fördelas mellan kommunerna. Kommunerna har valt att behålla den kostnadsfördelning som ligger i samarbetsavtalet för de kommande hyresökningar för planerade nybyggnationer. Det för att få en enkel hantering av kostnadsfördelningen och att det över tid blir en tillräcklig rättvis kostnadsfördelning mellan kommunerna. Vid nybyggnation eller större renovering ansvarar den kommun där brandstationen är belägen i för själva investeringen och handläggningen av nybyggnationen/renoveringen.

Genomförandeprocessen

Processen för genomförande av ny-, om- och tillbyggnadsprojekt delas upp i tre skeden: utredningsskede, beslutsskede och genomförandeskede. Utredningsskedet avslutas med beslut i räddningsnämnden om behovet av ny-, om- eller tillbyggnad.

Vid behov av ny-, om- eller tillbyggnad till större belopp föreslår räddningsnämnden de tre ingående kommunerna att besluta om ny-, om- eller tillbyggnaden. Beslutsskedet avslutas med beslut i de tre kommunerna genom att kommunerna tecknar ett tilläggsavtal.

Genomförandeskedet ansvarar sedan den kommun där lokalen är fysiskt belägen i för, med bistånd av brandförsvaret.

Bilaga 7; Lokalernas standard

Vissa lokaler bedöms behöva underhållas eller ersättas med nya lokaler inom 1-4 år, se tabell "Avtalslängd och status".

Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler

Huvudprincipen är att lokalerna ska underlätta för personalen att utföra sina arbetsuppgifter.

Vid ombyggnad, nybyggnad och övriga anpassningar av fastigheter där brandförsvaret bedriver verksamhet gäller, förutom gällande lag- och myndighetskrav, följande övergripande inriktningar:

- Brandstationerna ska vara anpassade till återuppbyggnaden av det civila försvaret och ska kunna fungera under höjd beredskap och krig. **Bland annat behöver det fysiska skyddet och drivemedelslager beaktas.**
- Det är att föredra att kommunkoncernerna är ägare till brandstationerna ur ett beredskapsperspektiv.
- Alla brandstationer ska ha reservkraft, vid nybyggnation ska det vara stationära aggregat. I befintliga stationer ska de kompletteras med stationära aggregat så fort som möjligt utifrån bedömd livslängd och lokala förutsättningar. Stationerna ska kunna värmas upp även vid elavbrott och vid bortfall av fjärrvärme.
- Möjligheten till samverkan med andra myndigheter och annan offentlig verksamhet ska beaktas vid alla ny/om och tillbyggnationer.
- Brandstationerna ska endast dimensioneras för att tillgodose verksamhetens krav och behov.
- Lokalerna ska utformas så de främjar mångfald och en jämställd arbetsplats.
- En bra arbetsmiljö som minimerar risk för arbetsskador och ohälsa.
- Minimera lokalytorna och byggkostnaderna.
- Stationerna ska i möjligaste mån byggas så att framtida expansion är möjlig, till exempel med en till port.
- Den fysiska placeringen ska bedömas utifrån nuvarande infrastruktur och hur kommunerna planerar sin infrastruktur i översiktsplanerna.
- Vid nybyggnation ska brandstationer ha egen brunn för vattenförsörjning som komplement till kommunalt vatten.
- Vid nybyggnation ska brandstationer ha solceller, på befintliga stationer ska det om möjligt installeras solceller.
- **Kyla (förmåga att hålla en temperatur på cirka 20 grader oavsett utetemperatur) ska finnas på alla nybyggda brandstationer. Befintliga lokaler bör ses över och anpassas så att en temperatur på cirka 20 grader oavsett utetemperatur uppnås.**

Brandstationernas och verksamhetslokalernas placering

RIB-stationers placering avgörs av riskbild, anspänningstid samt rekryteringsmöjligheter.

Heltidsstationernas placering avgörs primärt av riskbild.

Kontorslokalerna behöver vara belägna vid brandstationerna för att möjliggöra den operativa roll som de flesta anställda har och som kräver omedelbar tillgång till materiel och fordon.

Lokaler avsedda för förråd och utryckningsmateriel behöver till största del vara belägna vid brandstationerna för snabb tillgänglighet och underhåll av materielen.

Uppmärkning och skyltning och utvändig miljö

Skyltning

Brandstationerna ska utmärkas med brandförsvarets logga (bakgrundsbelyst brandkårsstjärna på röd botten), och samt separat skylt med texten "BRANDSTATION" och med Ortsnamn.

Flaggor

Flaggstång ska finnas på heltidsstationer och flaggning görs normalt med brandförsvarets flagga som är utformad med brandförsvarets stjärna på röd botten. På RIB-stationer ska det inte finnas flaggstänger.

Trafikreglering

Rödljus för trafikreglering av utryckningsutfart ska finnas där behov föreligger och bedöms från fall till fall. Trafikregleringen sker normalt med manuell knapptryckning (drag i snöre) eller liknande. Tidsintervall bedöms för varje enskild plats.

Parkeringsplatser

Parkeringsmöjligheter ska finnas uppmärkt för besökande samt personal. På arbetsplatser för heltidsanställd personal finns elplintar för motorvärmare. **Elplintar för motorvärmare ska finnas och elplintar för laddning av elbilar ska eftersträvas.**

Skalskydd och övervakning

Skyddsklass

Så hög skyddsklass som möjligt utifrån de lokala förutsättningarna.

Inbrottslarm

Alla brandstationerna ska förses med inbrottslarm.

Inpasseringssystem

Inpassering med personlig tagg på samtliga stationer.

Entré

Stängd med ringklocka.

Stängsel

Behov av stängsel avgörs från fall till fall.

Automatiskt brandlarm

Det ska finnas automatiskt brandlarm kopplat till SOS AB på alla brandstationer.

Bevakning

Olika sorters bevakning såsom till exempel kamerabevakning bör utredas för alla lokaler och införas där det är motiverat utifrån riskbedömningen.

Jämställdhet

Att öka jämställdhet och mångfald har i många år varit en målsättning för brandförsvaret. Antalet anställda kvinnor ökar inom brandförsvaret och förutspås öka. Likvärdiga förutsättningar för kvinnor och män är en självklarhet och ska prioriteras. Principen för fysisk planering är att det ska vara likvärdiga förutsättningar för alla.

Toaletter

Samtliga toaletter ska vara tillgängliga för alla (könsneutrala) förutom toaletter i dam- och herromklädningsrum. Det ska finnas nödvändig utrustning för personlig hygien på alla könsneutrala toaletter.

Omklädningsrum och dusch

Följande prioritetsordning ska gälla för dusch- och omklädningsrum. Vid ombyggnad i befintliga lokaler ska prioriteringen ske utifrån en ekonomisk rimlighetsbedömning.

1. Könsneutrala dusch- och omklädningsrum där ombyte och dusch sker i individuella bås.
2. Dam- och herromklädningsvägg i vägg med överhörning mellan rummen.
3. Helt separata omklädningsrum med likvärdig standard för dam och herr.

Skåp för kläder ska finnas i separata utrymmen, gemensamma utrymmen eller i omklädningsrum.

Bastu

Där förutsättningar finns inom befintliga lokaler ska det finnas bastu för värmeträning och rengöring. Gemensam bastu för kvinnor och män kan förekomma men lokala förhållningsregler ska finnas. Ingång till gemensam bastu ska ske från gemensamt utrymme alternativt från både kvinnor och mäns omklädningsrum.

Fysisk arbetsmiljö

Forskning visar att gruppen brandmän löper ökad risk att drabbas av allvarliga sjukdomar i jämförelse med den övriga befolkningen. Brandmän och servicepersonal utsätts för obekanta kemiska föreningar i samband med bränder vilket också gör att kläder och utrustning blir kontaminerade. Anpassningar av tvättmöjligheter för kläder och materiel kan tillsammans med nya rutiner minska riskerna. Samtliga brandstationer med heltidsanställd personal har möjligheten till separat hantering av kontaminerade larmställ. För stationer med beredskapspersonal ska som huvudregel larmställ tvättas på stationen alternativt hänvisas larmställstvätt till någon heltidsstation. För att förbättra arbetsmiljön behöver lokalerna kontinuerligt anpassas när ny förbättrad teknik finns för hantering av utrustning och materiel som exempelvis slang och rökskydd.

För den fysiska arbetsmiljön eftersträvas alltid att följa de standarder/krav/normer som gäller för arbetslivet. Avgasutsug eller motsvarande anordning för fordon ska finnas i vagnhall, av modell plåtkåpor, om inte fordon föranleder andra lösningar.

Temperatur

En så jämn innetemperatur som möjligt eftersträvas i våra lokaler, oavsett årstid. Riktmärke är en minitemperatur på 20 grader C och maxtemperatur på 25 grader C för lokaler med stadigvarande vistelse. Periodvisa temperaturavvikelser kan accepteras.

Tvättstugor för kläder

Som utgångspunkt gäller konceptet Friska Brandmän. Konceptet är lika viktigt för servicepersonal som för uttryckande personal. I dagsläget arbetas det för att heltidsstationerna ska ha tillgång till barriärtvättmaskiner, med separata utrymmen för smutsig respektive ren tvätt. På RiB-stationerna ska det finnas traditionell tvättstuga och som huvudregel även tvätt och tork för larmställ. Larmställ i reserv ska finnas på RiB och heltid.